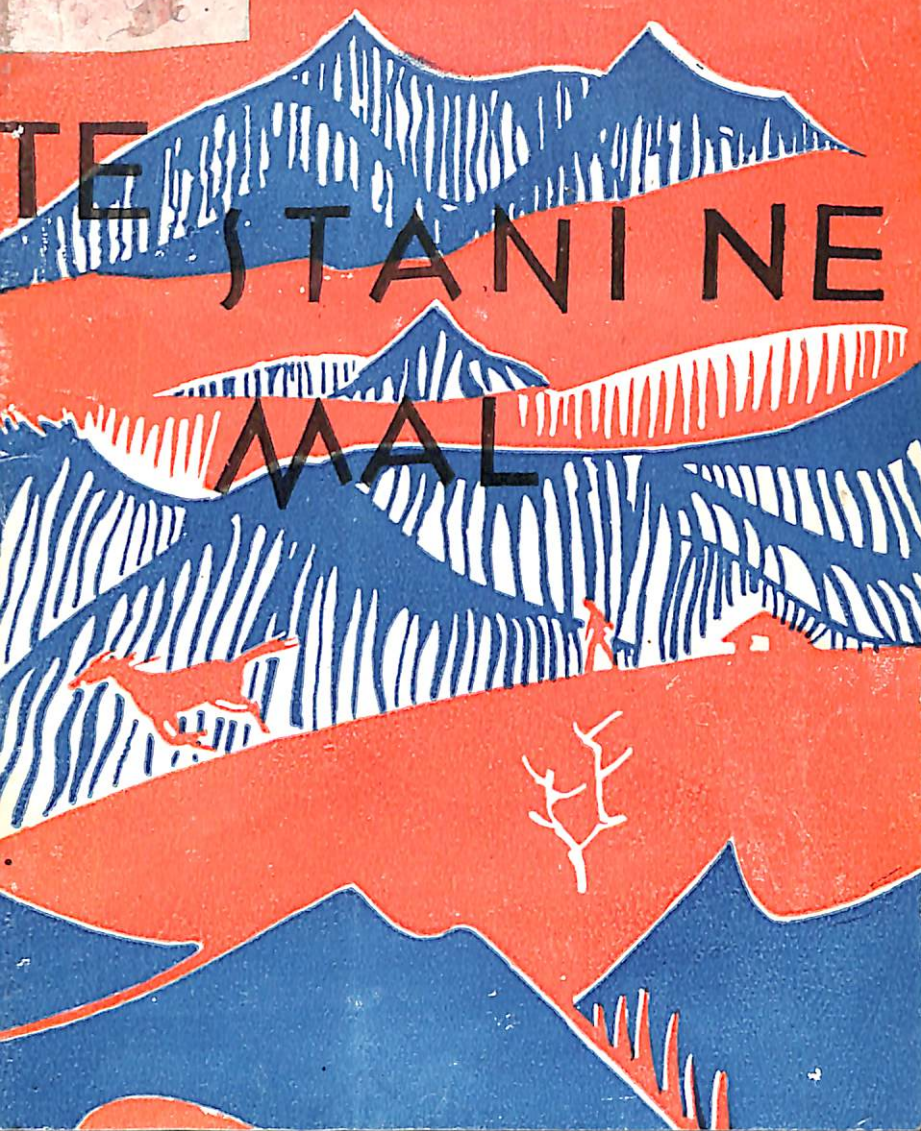

H-32-93
to 96

GAQO BUSHAKA

TE
STANI NE
MAL

85H-32-93

85H-32-93

BIBLIOTEKA E MIKUT TË VOGËL TË LIBRIT

S.

GAOQ BUSHAKA

TE STANI
NË MAL

(Tregime për fëmijët e moshës
së mesme shkollore)

462

BIBLIOTEKA E SHETËRI
GJURMASI 40400

SHTEPIA BOTONJËSE «NAIM FRASHËRI»

TE STANI NË MAL

Pali i vogël me krrabën e gjatë në dorë i futi dhinë në tendën e mbuluar me fletë fieri. Pastaj ndezi zjarrin dhe vuri të ziente ca qumësht. Në prag të tendës u shtri Balua dhe po dremiste. Pali kishte mbetur vetëm në stan, të jatin e kishin ftuar në mbledhjen e blegtorëve të dalluar. Çdo verë, kur mbaronte shkolla, Pali i ndihmonte të jatit në stan. Ai i donte me gjithë shpirt bagëtitë. Qielli i mbuluar me re të zeza gjëmonte. Era fishkëllinte me një zë të mprehtë dhe godiste pishat rrënjëthella që s'donin t'ja dinin nga goditjet e saj. Që nga stani fshati nuk dukej. Befas filloi të bjerë një shi i rrëmbyeshëm. Pali filloi të hante darkën, kurse Balua, kafshonte me shije një kockë të madhe. Vetëtimat formonin gjarpërinj të zjarrtë në fushën e errët të qiellit.

— A don miq, o i zoti i stanit! — u dëgjua një zë nga jashtë.

— Urdhëroni, — thirri Pali dhe brofi në këmbë.

Në tendë hynë dy burra të veshur keq.

— Jemi sharraxhinj, — thanë ata, — na zuri ky i mallkuar shi dhe erdhëm këtu sa të pushojë.

— Mirë bëtë, po urdhëroni të hamë.

— Po ty s'të del për vehte ajo që ke aty.

— Mos u mërzitni, unë kam plot qumësht, djathë, dhallë.

Dhe Pali u vuri të hanë, kurse vetë filloi të gdhente një lugë druri me bilbil. Ata hanin me aq uri, sa dukej sikur kishin një vit pa ngrënë.

— Pse të hanë kaq të uritur? — mendonte Pali. — Malësorët kanë boll bukë dhe nuk ja kursejnë asnjëriut — dhe nuk ua ndante vështrimin.

Por më tepër i mbetën sytë te një çantë e madhe e zezë që mbante njeri prej tyre në gjunjë.

— S'kam parë gjë më sot sharrëxhi me çantë të tillë.

Kështu mendonte Pali me vehte dhe vazhdonte të gdhente lugën e drunjtë me bilbil. Njeri nga ata fshiu buzët e ndotura me qumësht dhe i tha Palit:

— Vetëm paske mbetur sonte?

— Po. Pres të më vijë një shok, po si duket u vonua nga shiu.

— Nuk qenka malësor trim ay shoku yt. Ai duhet të vinte edhe në mes të shiut dhe të mos e linte shokun vetëm, — i tha njeri nga «mysafirët» Palit.

— Po në mes të këtij shiu është e vështirë të ecësh.

— Pse, mos vallë rojet në kufi e braktisin kufirin në kohë të tillë? — pyeti me djallëzi burri i parruar.

— Shoku im është i vogël, jemi moshatarë — i tha Pali, — po kur të rritemi dhe të ruajmë kufitë e vendit edhe ne si kufitarët tanë trima, nuk do tundemi nga vendi, jo prej shiut po as prej breshërit të plumbave të armikut.

— Ke qënë ndonjëherë te kufitarët?

— Kam qënë disa herë, edhe ata kanë ardhur shpesh në stanin tonë.

Burri i parruar ja nguli sytë me tmerr shokut të tij.

— Pra posta e kufirit qenka këtu afër?

— Është nja dy orë në këmbë, — tha Pali me djallëzi e u ngrit, bëri sikur kërkoi diçka pas derës dhe mbajti vesh.

— Do na ketë gënjyer ai malësori që na

tha se kufiri që këtej mban gjashtë orë, —
thoshin ndërmjet tyre.

Këta janë diversantë, tha me vete Pali.
Nuk duhet të na shpëtojnë. Po si të lajmëroj
shokët e këshillit?

Shiu vazhdonte të binte me furi. Rrë-
ketë e shumta zbrisnin me vrull nga mali.
Palit diç i shkrepiti në kokë dhe fytyra i qeshi
si ditë e bukur maji. Nxori nga xhepi një
copë letër, një laps dhe shkroi:

Te stani kanë ardhur dy diversantë.
Lajmëro kryetarin e këshillit

— Pali —

E mbështolli letrën mirë me një copë
leckë dhe ja vuri kalit në qafë, pastaj i thi-
rri:

— Hya! në shtëpi, në fshat.

Kali mezi u ngrit nga vendi, u shkryth
një herë dhe u nis për në fshat. Kali i Palit
ishite mësuar të shkonte shpesh herë vetëm
nga stani në shtëpi. Kur kali nuk dukej më,
Pali u fut në tendë. Të dy burrat e mbyl-
llën shpejt çantën e zezë.

— E, po pushon shiu?

— Jo ende, po ju mos u mërzitni o bu-
rra, këtu jeni si në shtëpinë tuaj. Shtëpia e
malësorit është shtëpia e mikut.

— Qenke qerrata i madh, — i tha njeri nga ata Palit me të qeshur.

«Mos vallë më kanë diktuar? — mendonte Pali me vehte. «Po sikur kali mos të shkojë në shtëpi, ose nëna mos ta verë re letrën e varur në qafë?»

Këto pyetje e mundonin. Shiu vazhdonte të binte, ndërsa Pali priste në ankth. Fytyra i qe skuqur sikur kishte ethe. Ai vazhdonte të gdhëndte lugën e drunjtë. Kaluan plot dy orë gjersa shiu pushoi.

— Hajde, Hajdar, — i tha njeri nga burrat shokut të tij. — Shiu pushoi.

Hajdari u shkryth pak dhe filloi të mba-thë këpucët që i kishte vënë për t'u tharë pranë zjarrit.

Eh, sa u vonuan, ziente Pali përbrenda. Do të më shpëtojnë. Si t'ja bëj?

— Hajt, mirë mbeç, — i thanë ata Palit dhe u bënë gati të delnin nga dera.

Pali sa s'po pëlciste nga ankthi. Donte si e si t'i mbante edhe ca.

Vriste mendjen të gjente ndonjë shkak për t'i kthyer në tendë.

— Do të bënit mirë të merrnit një sy gjumë, para se të shkonit — u tha ai.

— Jo, jo, n'asnjë mënyrë. Ne jemi sha-

rraxhinj e s'na pret puna — ja ktheu Tahiri e hapi derën të dilte.

Atë çast, si të kishin rënë nga qielli, në tendë u futën pesë malësorë me pushkë në dorë dhe thirrën:

— Dorëzohuni!

Të dy burrat mbetën të hutuar. Njeri deshi të rrëmbente diçka nga çanta e zezë, po Pali i ra çantës shpejt me këmbë. Nga çanta u derdhën fishekë, bomba, dy revolvera dhe një tufë kartmonedhash. Diversantët i lidhën. Ata e shikonin me urrejtje pionierin e vogël malësor që i zuri në kurth. Bashkë me malësorët kishte ardhur dhe i ati i Palit. At e bir u përçafuan. Malësorët i shtrënguan dorën me radhë Palit, ashtu si ja shtrëngon burri burrit, ndërsa kryetari i këshillit i tha:

— Të lumtë Pali, na e zbardhe faqen.

— Unë bëj ashtu siç më ka mësuar Partia dhe babai, shoku Zef, — tha Pali me kërenari. Çdo diversant kështu do ta pësojë tek ne.

Pastaj malësorët i vunë diversantët përpara dhe u nisën për në qytet. Pali u shkonte pas.

Shi nuk binte më. Frynte një erë e ftohtë. Në qiellin ngjyrë plumbi ishte formuar një ylber i madh. —

DINAMITI

Aliu ishte partizani më i vogël në çetë; ai sapo kishte mbushur të pesëmbëdhjetat. Kishte një fytyrë të rrumbullakët dhe dy sy të kaltër si deti i qetë. Atë e thërrisnin Gavrosh. Kështu po e quajmë edhe ne. Gavroshi, si në luftime ashtu edhe në pushime, nuk ndahej asnjë çast nga Asllani, një partizan i ri, trupmadh që këndonte bukur. Asllani u kallte datën italianëve sa herë që binte në përpjekje me ta. Një herë ai erdhi me fytyrë të ngrysur dhe u ul pranë Gavroshit.

— Asllan, përse je kaq i mërzhitur sonte?

— Eh, na duhet ca dinamit për të hedhur në erë atë urën që të shpie në fshatin K po ku ta gjejmë? Kemi dy ditë që po vrasim mëndjen.

Gavroshi ra në mendime.

Në qiell hëna hiqej zvarë mes yjeve të rradhitur si gjerdan i zjarrit. Shumica e partizanëve ishin grumbulluar rreth një zjarri të